

EUROPEES GEHANDICAPTENFORUM 1997-2007: TIEN JAAR STRIJD VOOR DE RECHTEN VAN PERSONEN MET EEN HANDICAP

**Laten we ervoor zorgen dat de discriminatie van personen met een handicap tot het verleden behoort
IEDEREEN moet zich inzetten voor de strijd tegen de discriminatie van personen met een handicap**

In 1997 hebben Europese en nationale organisaties van personen met een handicap en ouders van personen met een handicap die zichzelf onmogelijk kunnen vertegenwoordigen hun krachten gebundeld en hebben het European Disability Forum (EDF) opgericht.

EDF is een onafhankelijk en uniek platform in Europa, dat een proactieve taak vervult ten opzichte van de instellingen en beleidsverantwoordelijken van de Europese Unie, voor de bescherming en verdediging van de rechten van personen met een handicap. Zijn ambitie en dagelijkse activiteiten bestaan erin de wetgeving van de Europese Unie te beïnvloeden, aangezien elke beslissing en elk initiatief van de EU een directe weerslag heeft op het dagelijks leven van Europese burgers met een handicap op alle niveaus.

Tien jaar zijn verlopen sedert het begin van onze strijd. Wij, personen met een handicap en ouders van personen met een handicap die zichzelf onmogelijk kunnen vertegenwoordigen, kunnen vandaag fier terugblikken op onze bijdrage tot de vooruitgang geboekt op het gebied van rechten voor personen met een handicap in Europa. We moeten thans ook naar de toekomst kijken en verder onze invloed laten gelden om wettelijke maatregelen tegen discriminatie in Europa te versterken en om ervoor te zorgen dat de volledige integratie van personen met een handicap in de samenleving een realiteit wordt. We moeten dit doen omdat de rechten van personen met een handicap mensenrechten zijn en omdat een handicap iedereen aangaat.

HANDICAP ACHTER DE SCHERMEN ....

- Personen met een handicap zijn geen kleine minderheid: er zijn meer dan 50 miljoen burgers met een handicap in de EU, wat neerkomt op meer dan **10% van de bevolking van de EU**.
- **Een gezin op vier** telt een gezinslid met een handicap.
- We **hebben twee keer minder kans** om onderwijs van het derde niveau te bereiken ten opzichte van personen zonder handicap.
- Vele kinderen met een handicap hebben niet dezelfde kansen voor hun **toegang tot onderwijs**.
- Er is minder kans dat onze **bestaansmiddelen** door een beroepsinkomen worden opgeleverd, en meer kans dat een wettelijke uitkering onze bron van inkomsten is. Daarenboven ligt ons inkomen **doorgaans beduidend lager** dan het inkomen van personen zonder handicap.
- We zijn **tweemaal meer werkloos** dan personen zonder handicap.
- We hebben een **ontoegankelijke leefomgeving**, ondanks het feit dat we samen met tijdelijk minder mobiele personen 40% van de bevolking uitmaken.
- Bij personen met een handicap **heeft een persoon op twee nooit deelgenomen aan vrijetijds-, culturele of sportactiviteiten** en heeft nooit toegang gehad tot theaters, bioscopen, concertzalen, bibliotheken, ...
- We zijn het slachtoffer van **isolement en vooroordelen**.
- Meer 200.000 personen met een handicap zijn **gedwongen te leven in gesloten instellingen**, zonder keuzen te kunnen maken wat hun leven betreft en waarbij hun de meest fundamentele mensenrechten worden ontzegd.
- Het **vrij verkeer van personen** in de Europese Unie is voor ons niet meer dan een ideaal omdat er meestal hinderpalen zijn waardoor we de plaats waar we leven niet kunnen verlaten.

1997-2007: TIEN JAAR DAT WE DE WEG BANEN

Het allereerste resultaat van het European Disability Forum in 1997 heeft een nieuw tijdperk ingeluid voor personen met een handicap in Europa: de goedkeuring van artikel 13 over non-discriminatie van het Verdrag van Amsterdam, de allereerste en enige verwijzing naar handicap in het Verdrag van de EU. Een groot succes waarbij de wettelijke basis werd gelegd om personen met een handicap te beschermen tegen discriminatie en de Europese Unie werd verzocht de nodige maatregelen daartoe te treffen. Dit had nooit kunnen bereikt worden zonder de ruime mobilisatie van personen met een handicap en hun representatieve organisaties in Europa.

Na tien jaar intensief werk op het niveau van de EU en op nationaal niveau lag het European Disability Forum aan de basis van ontelbare Europese initiatieven en wettelijke beslissingen die het leven van personen met een handicap in gans Europa hebben veranderd en verder zullen veranderen:

- Een steeds groter aantal Europese steden bieden toegankelijk openbaar vervoer aan voor personen met beperkte mobiliteit, wat bijdraagt tot hun zelfredzaamheid en mobiliteit;
- Werkgevers moeten aanwervingsprocedures die berusten op gelijke kansen toepassen en voorstellen de arbeidsplaats aan te passen om te voorzien in de behoeften van personen met een handicap;
- Een persoon met een handicap kan een gerechtelijke klacht indienen indien hij/zij vindt dat hij/zij gediscrimineerd werd door zijn/haar werkgever bij het solliciteren voor een baan of het aanvragen van een opleiding;
- Een steeds groter aantal openbare websites zijn toegankelijk voor personen met een handicap;
- Een steeds groter aantal liften zijn ontworpen rekening houdend met de toegankelijkheidsstandaarden;
- Een steeds groter aantal producten en voorzieningen van informatie- en communicatietechnologieën zoals mobiele telefonen, computer hardware en software, ... zijn nu toegankelijk voor blinde en slechtziende personen;
- Euromuntstukken en -bankbiljetten zijn de meest toegankelijke munt ooit in Europa voor personen met een visuele handicap;
- Steeds meer geneesmiddelen worden verkocht met bijsluiters in Braille;
- Personen met een handicap kunnen genieten van een kwaliteitsbijstand wanneer ze een vliegticket maken, van luchthaven van vertrek tot luchthaven van aankomst;
- Op initiatief van het EDF heeft het Europees Jaar voor personen met een handicap in 2003 iedereen, van het Europees niveau tot het lokaal niveau, bewust kunnen maken over handicaps, en talrijke regerings- en wettelijke initiatieven werden genomen in verschillende landen van de EU;
- Wanneer overheidsopdrachten voor producten of voorzieningen worden toegewezen, moeten openbare besturen rekening houden met eisen inzake toegankelijkheid voor personen met een handicap;
- Voor 35 % van de fondsen van de EU voor regionale en lokale zones moeten de principes van non-discriminatie en van volledige toegankelijkheid voor personen met een handicap worden nageleefd;
- Het Internationaal Verdrag over de rechten van personen met een handicap, dat het European Disability Forum in ruime mate steunt, dat in december 2006 werd goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, is het eerste dwingend internationaal instrument dat geldt voor de Europese Unie en zijn lidstaten.

2007 EN DAARNA: WE MOETEN MOBILISEREN OM ONZE RECHTEN VEILIG TE STELLEN !

> Toegang tot juridische bescherming, juridische bekwaamheid en gelijke wettelijke erkenning

Wij, personen met een handicap, zouden net zoals alle andere Europese burgers recht moeten hebben op een wettelijke erkenning. In overeenstemming met de bestaande instrumenten inzake mensenrechten moeten we onze juridische bekwaamheid kunnen laten gelden en, indien nodig, ons laten bijstaan voor deze juridische bekwaamheid in alle aspecten van het leven, met inbegrip van het recht op eigendom, het recht om onze financiële middelen te beheren, beslissingen te nemen en keuzen te maken voor ons leven en onze deelname aan het maatschappelijk leven.

> Onderwijs voor iedereen

Wij, als kinderen en personen met een handicap, moeten een **gelijke toegang** hebben tot onderwijs, kunnen genieten van gewoon of buitengewoon onderwijs in **inclusieve inrichtingen** en de **keuze** hebben om in overleg met ons gezin een beslissing te nemen over onze behoeften en wensen inzake onderwijs.

> Gelijke behandeling op het werk

Wij, zoals andere burgers, moeten genieten van een **gelijke behandeling** wanneer we voor een baan solliciteren of ze willen behouden. Daarenboven moeten we **hetzelfde loon en dezelfde rechten** hebben voor hetzelfde beroepsstatuut en dezelfde professionele bevoegdheden. Ten slotte moeten werkgevers bereid zijn de arbeidsplaats aan te passen in functie van de behoeften van de persoon met een handicap.

> Sociale bescherming, met inbegrip van sociale zekerheid

Wij, burgers met een handicap, hebben recht op gelijke kansen om te verhuizen naar een ander land van de EU, om te studeren, te werken, bij een gezinslid te gaan wonen, enz. Daartoe moeten hinderpalen in de stelsels van sociale zekerheid worden weggewerkt.

> Zelfstandig leven in de maatschappij en onze eigen levenskeuzen maken

Wij, zoals andere burgers, moeten de mogelijkheid hebben te leven op de plaats van onze **keuze**, onze **eigen beslissingen** te nemen, een beroep te doen op voorzieningen die onze **zelfredzaamheid** en **gelijke deelname** garanderen (bv. recht op persoonlijke bijstand). De essentiële rol van de gezinnen moet worden erkend wat betreft de levenskeuzen, onderwijs en sociale insluiting voor kinderen met een handicap en personen met complexe afhankelijkheidsbehoeften die zich zichzelf onmogelijk kunnen vertegenwoordigen. Hulpmiddelen en bijstand, op maat van de personen met een handicap en hun gezinnen, moeten worden verstrekt.

> Toegang tot geneeskundige verzorging en langdurige zorg

Wij, zoals andere burgers, en inzonderheid als personen wier lichamelijke en/of geestelijke integriteit wordt bedreigd, moeten het recht hebben op **hoogstaande, doeltreffende en betaalbare gezondheids- en zorgvoorzieningen** op maat en met de instemming van ieder individu, met inbegrip van vroegtijdige diagnose, snelle interventies, revalidatie en de nodige hulpmiddelen voor onze maximale ontwikkeling.

> Toegang tot goederen en diensten

Wij, zoals andere consumenten, moeten kunnen kiezen uit hetzelfde volledig gamma van producten en diensten. Wettelijke maatregelen moeten worden genomen om te garanderen dat alle goederen en diensten worden ontworpen en op de markt worden gebracht om volledig toegankelijk te zijn volgens het **principe “design for all”**.

> Toegang tot cultuur, vrijetijdsbesteding en sport

Wij, zoals andere burgers, moeten **volledig** kunnen **deelnemen** aan alle culturele, vrijetijdsbestedings- en sportactiviteiten, die volledig toegankelijk moeten zijn, en we moeten ons op cultureel en artistiek gebied kunnen uitdrukken.

> Toegang tot openbaar vervoer

Wij, zoals andere burgers, moeten **vrij en zelfstandig** kunnen **reizen** per bus, trein, vliegtuig en boot, en moeten onze bestemming kunnen kiezen.

> Toegang tot openbare infrastructuur

Wij, zoals andere burgers, moeten volledig, vrij en zelfstandig, en ook met een gids of een geleidehond, toegang hebben tot gelijk welk **openbaar gebouw en gelijk welke openbare ruimte** zoals parken, speelplaatsen, restaurants, bars, theaters, winkelcentra, musea, of gelijk welk deel van een **bebouwde omgeving**, zoals voetpaden, straten, veilige oversteekplaatsen voor voetgangers. Wettelijke maatregelen moeten worden genomen om de bebouwde omgeving volledig toegankelijk te maken volgens het **principe “design for all”**.

> Toegankelijke communicatie en informatie

Wij, zoals andere burgers, moeten volledig toegang hebben tot **alle informatie** in de privé- en in de openbare sector in toegankelijke formaten (elektronisch formaat, papier, Braille, grote afdruk, gebarentaal, audioformaat, voettitels, gemakkelijk te begrijpen tekst). We moeten toegang hebben tot het volledig gamma van **elektronische communicatiemiddelen** die op de markt beschikbaar zijn, om ons de mogelijkheid te geven volledig deel te nemen aan het sociaal-economisch maatschappelijk leven.

> **Weg met alle discriminerende and stereotiepe voorstellingen van personen met een handicap**

Wij, mannen en vrouwen met een handicap, vragen **respect voor onze waardigheid** in het politiek en openbaar leven, in advertenties en in de media.

> **Gelijke toegang voor het uitbrengen van een stem en het deelnemen aan kiescampagnes**

Wij, zoals andere burgers, moeten ons stemrecht (met inbegrip van het recht op een geheime stemming en op toegankelijke kieslokalen, kiesmaterieel en kiesdocumenten) vrij en zelfstandig kunnen laten gelden, evenals ons recht om voor een openbaar ambt verkozen te worden.

DE BEWEGING VAN PERSONEN MET EEN HANDICAP VRAAGT:

1. Een ruime non-discriminatiewetgeving voor de bescherming van personen met een handicap, het wegwerken van bestaande hinderpalen, het voorkomen van nieuwe hindernissen, het bereiken van gelijke kansen en gelijke deelname voor alle aspecten van het leven.
2. Een snel proces voor de **ondertekening en bekrachtiging** door de Europese Gemeenschappen en de lidstaten van de EU van het **Internationaal Verdrag over de rechten van personen met een handicap**.
3. Concrete maatregelen en doelstellingen voor **gelijke behandeling in onderwijs** en deelname aan het maatschappelijk leven voor kinderen met een handicap, door middel van het regionaal, nationaal en Europees beleid.
4. Concrete maatregelen en doelstellingen voor **gelijke behandeling op het werk**, door middel van het regionaal, nationaal en Europees beleid.
5. Nationale hervormingen **om personen met een handicap niet langer in instellingen op te vangen en om alternatieven voor zelfstandig en gemeenschapsleven aan te bieden**, dankzij betaalbare kwaliteitsvoorzieningen die op een passende manier worden gefinancierd, ook op het niveau van de EU;
6. Basisstandaarden voor **eisen op het gebied van toegankelijkheid en non-discriminatie in alle financieringsinstrumenten**, ook op het niveau van de EU, om nieuwe hinderpalen te voorkomen;
7. **Feitelijke gegevens over handicap**, die de werkelijke situatie en levensomstandigheden van personen met een handicap in Europa

weerspiegelen, om een degelijke grondslag te bezorgen voor het nemen van wettelijke maatregelen en initiatieven voor de daadwerkelijke bescherming van onze rechten.

- 8. Gemeenschappelijke standaarden en een gemeenschappelijke wetgeving om de volledige toegang tot producten en diensten te garanderen** in gans de Europese Unie.

Wij, personen met een handicap in Europa, vragen de Europese Unie, de nationale, regionale en lokale autoriteiten, in nauwe samenwerking met het ganse middenveld, discriminatie te verwijzen naar de annalen van de Europese geschiedenis !

ONDERNEEM IETS, ZORG VOOR VERANDERING

**Een minuut van uw tijd kan het leven
van meer dan 50 miljoen personen veranderen**

ZET UW HANDTEKENING op www.1million4disability.eu